

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

LII. Praeceptum Hludovici Imperatoris de subjectione coenobij sancti
Mauri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

nacibus sui principatus consultus ob honorem & reverentiam beati martyris Antonini & ad utilitatis sinceritatem abbatiam quae cognomento dicitur sancti Audaardi beati Antonini capiti & altari, quod in Dei honore & gloria requiescit, & Clericis praesentibus & futuris inibi degentibus perpetuo dedit dono cum suis adjacentis totam & ab integro cum Abbate & monachis & mancipiis & cum omnibus possessionibus quae eo tempore qualicunque modo ad eam abbatiam pertinere videbantur, aut quae in futuro Deo annuente largiente habebantur, talique vinculo donum hoc nexuit quod firmis & istis fecit describere literis, annuli proprii sui sigillo expressit. Super haec autem contra hanc donationem si quis praesumptor extiterit aut ex sua progenie aut ex quorundam infidelium, perpetuo correptionis sententia patietur, insuper & nodo excommunicationis Archiepiscopi Bituricensis sedis ceterorumque Episcoporum, qui cum eo comitabantur, & postea cum Karolo Magno filio suo, & cum Ludovico filij sui Karoli filio plurimos vixerit annos, & cum eis multa testimonia auctoritati dederunt, & mendacia ad nihil redegerunt, & veritatem sublimantur, quorum hic nomina descripta tenentur. Hildebaldus, Ricolfus, Arn, Vvolfarius, Bernoinus, Laidradus, Iohannes, Theodulfus, Iesse, Horro, Galgaudis, istorum excommunicatione damnentur, ut supra retulimus. Quam auctoritatem secutus Karolus filius eius qui dicitur Magnus, simul & Ludovicus ejusdem Principis filius, una fide parique voto sanxerunt & auctoritate firmanunt. Et si quid postea Ludovicus Imperator & Augustus honoribus ampliatum beati martyris Antonini coenobium, sequentes litterae declarabunt. Isdem religiosus Imperator tale exordium dedit. Notum sit omnibus praesentibus & futuris quod ad deprecationem dilectae conjugis nostrae Hermengardis, ut quoniam ejus servi in villa quae dicitur Pociolos emptione aut aliquo iusto ingenio acquisierunt, magnis precibus postulavit ut quod ipsi servi dare timentibus Deum desiderabant ad coenobium sancti Antonini nostra auctoritate firmaretur, quod libenti animo, & ipsorum spontanea voluntate servorum, & nostrae conjugis Hermengardis deprecatione, assensu devotione firmavit, & omnes res mobiles & immobiles cum omni integritate cuncta, quae dilecta nostra conjux in villa illa habere videtur, cum mancipiis promiscui sexus, cum domibus, aedificiis, terris, vineis, pratis, pascuis, silvis, aquis, aquarumque decursibus, & vias, & sepes, & omnia quae in his terris & aquis & silvis contineri videntur, praedicto monasterio & congregationi praesenti & futurae in nostra & nostrae conjugis elemosyna damus, ideoque praecipimus caelestique decreto jubemus ut ab hodierna die usque in finem seculi nullus praesinitor infidelium exurgat qui praedicta omnia & quae ad totam donationem pertinent abstrahere aut minere praesumat aut aliquod damnum facere & ingerere audeat, sed auctores in bono praedicti monasterij beati Antonini liberam habeant potestatem. Haec vero auctoritas largitionis nostrae atque confirmationis ut per futura tempora inviolabilem atque incorruptam obtineat firmitatem, manu propria

subter firmavimus & anuli nostri impressione signare decernimus.

LII.

Præceptum Hludovici Imperatoris de subjectione canobij sancti Mauri.

IN nomine Dei & salvatoris nostri Iesu Christi. Hludovicus divina ordinante providentia Imperator Augustus. Si petitionibus servorum Dei iustis & rationabilibus divini cultus amore favemus, superna nos gratia muniri non diffidimus. Novit ergo omnium fidelium tam praesentium scilicet quam futurorum sollicitudo quod venerabilis Comes Rorigo nomine tulit serenitati nostrae qualiter quoddam coenobium in pago Andegavo in loco qui dicitur Glanna-folium situm super fluvium Ligerim, quo venerabile corpus sancti Mauri patris Benedicti discipuli jacet humatum, ubi olim ipse Deo dilectus cum sibi subiectis multis fratribus sub sancta regula deguit, destructum inveniens, ammonitione divina commotus, ob redemptionem suae animae, eundem locum cum sua conjuge Bilechilde assumpto labore restaurare & ad pristinum statum pro posse restituere curaret. Postmodum vero venerabilem Abbatem Engilbertum coenobij Follatensis evocavit, eidemque & sibi subiectis fratribus commisit ut religio regularis de divinis, sicut dudum, perpetuo conservaretur. His ergo ita nobis patefactis, exhortatus est magnitudinis nostrae excellentiam ut ipsum locum sub nostra suscipere dignaremur defensione & immunitatis tuitione, & quemadmodum ceteri Abbates monachorum per imperium nobis divinitus concessum consistunt, ita & illum cum Abbate & monachis & rebus vel hominibus eidem monasterio iuste subiectis consistere faceremus, & per nostros imperiales apices Abbati iamdicto Follatensis coenobij cunctisque ejus successoribus providentiam & dominationem atque subjectionem, ne à regularis ordinis tramite amplius decidat, habere concederemus. Cujus petitionem, quia rationabilem immo Deo amabilem esse cognovimus, libenter suscepimus, & sicut petiit, ita & concessimus. Volumus ergo ut praedictus Abba sive rectores supra dicti monasterij atque fratres Deo devoti ipsius loci ipsum locum, de quo ratio agitur, videlicet Glanna, perpetuo habeant, teneant, atque possideant, & gubernent, magnamque providentiam semper de eodem loco habeant, instantiam suae sollicitudinis tam loco quam congregationi vigilanti curam omnibus adhibeant. Tales quoque ibidem praeposant provisores atque rectores, magistros & praepositos, quorum nutu atque dispositione cuncta secundum Dei voluntatem atque secundum regulam sancti Benedicti interioris & exterioris perficiantur, & ad modum & similitudinem Follatensis monasterij Christo Deo devotè famulentur, & in omnibus eam sectentur formam ut cunctis peculiaribus postpositis juxta traditionem apostolicam cuncta possideant communia, ut sibi salutem mereantur perpetuam adquirere,

An. 811.
Ex chartulario monasterij Follatensis.

atque semper dominationi, gubernationi, & potestati unius Abbatis subijciantur ac obedientes existant. Et quoniam in jam dicto loco Fossateni nemo mortalium, absque eis qui ibi in Christo militant, nullam consuetudinem aut redhibitionem requirere nisi injustè valet, in simili ratione eundem locum commandamus persistere. Cuncta autem quae nunc habere noscuntur, vel deinceps justè acquirere poterint, sub nostra defensione & immunitatis tuitione persistant. Et jubemus atque modis omnibus decernimus ut nullus nobis successor, non Rex, non Episcopus, non Archidiaconus, non Comes, non iudex publicus, vel quilibet ex judiciaria potestate, quicquid ex his quae ipsius loci sunt vel fuerint in sua dominatione redigere praesumat, nec in Ecclesiis aut loca vel agros seu reliquas possessiones praedicti monasterii, quas moderno tempore justè & rationabiliter possidere videtur in quibuslibet pagis & territoriis, quicquid ibidem propter divinum amorem conlatum fuit, quaeque etiam deinceps in iure ipsius sancti loci voluerit divinas pietas augeti, ad causas audiendas, vel freda exigenda, aut mansiones vel paratas faciendas, aut fideiussores tollendos, nec homines ipsius loci tam ingenuos quam & servos, qui super terram ipsius residere videntur, injustè distringendos, nec ullas redhibitiones aut illicitas occasiones requirendas, ullo unquam tempore ingredi audeat, vel ea quae supra memorata sunt penitus exigere praesumat. Quicquid autem de rebus praefati monasterii sicut sperare poterat, totum nos pro aeterna remuneratione ipsi loco concedimus, ut perennis temporibus in alimoniam pauperum & stipendium monachorum ibidem Deo famulanti proficiat in augmentum, & semper habeat defensionis nostrae regalis libertatem absque militari servitio, à quo eundem locum absolvimus per omnia. Et quandoquidem divina vocatione supradictus Abbas Engilbertus vel successores ejus ab hac luce migraverint, ille qui substitutus fuerit ei, eandem potestatem & dominationem possideat quam & praedecessor suus, dum vixit, habuit. Praecipientes ergo auctoritatem atque confirmamus ut nullus iudex, non Imperator, non Rex, non Episcopus, non Comes, aut judiciaria potestas hoc nostrae excellentiae praecipuum audeat violare; sed hac visa auctoritate, sicut sua voluerit acta esse firma & stabilia, ita & hoc nostrum sinant factum manere inviolatum; ita videlicet ut sub hac ratione duae conscribantur membranae uno tenore, ut una sub theca sancti Mauri habeatur, & altera à praedicto Abbate Engilberto in Fossateni cœnobio conservetur. Si quis autem infans & Deo contrarius fuerit, qui hoc nostrae auctoritatis praecipuum violare praesumpserit, à liminibus sanctae Dei Ecclesiae expulsi, & ab omnibus Episcopis totius Galliae excommunicatus, à cœtu Christi fidelium sit segregatus, & cum Caiapha & Pilato, Iuda quoque traditore Domini, poenas aeternas sustineat, atque cum principe demoniorum sedem gehennalem, cum à corpore ejus anima exierit, sibi paratam inveniat. Ut ergo haec auctoritas obtineat firmitatem per secula * industria hujusmodi manu fir-

* f. incon-
vuliam.

mantes propria, eam anulo nostro iussimus sigillari.

Signum Hladovici imperatoris.
Glorius Notarius ad vicem Hugonis recognovit.

Data VIII. Kal. Septembr. anno Christo propitio imperij Domini Hladovici serenissimi Imperatoris XX. Indictione XI.

Actum Aquisgrani palatio regio in Dei nomine feliciter. Amen.

LIII.

Præceptum Lotharii Imperatoris pro monasterio sanctae Christinae.

IN nomine Domini nostri Iesu Christi Dei aeterni. Hlotharius divina ordinante providentia Imperator Augustus. Cum petitionibus servorum Dei iustis & rationabilibus divini cultus amore favemus, superni muneris donum nobis à Domino impertiri credimus. Idcirco notum esse volumus omnibus fidelibus sanctae Dei Ecclesiae nostrisque praesentibus scilicet & futuris quia Petrus vir venerabilis Abbas ex monasterio sanctae Christinae, quod est situm prope villam nostram Olonnam, obtulit obtutibus nostris auctoritatem immunitatis Domini & avi nostri Karoli bonae memoriae serenissimi Regis, & genitoris nostri Hlodovici, in qua continebatur insertum, ipsum praedictum monasterium cum omnibus rebus & hominibus quae tam donatione Regum Reginarumque quam etiam reliquorum Deum timentium hominum idem monasterium eo tempore legitime possidebat, suo munimine constituere fecerat, & ejus auctoritate immunitatis haecenus ab inquietudine judiciariae potestatis idem munitum atque defensatum fuisse monasterium. Sed pro firmitatis studio postulavit idem Petrus Abba ut paterna auctoritati nostram quoque superadjiceremus auctoritatem. Cujus precibus ob divini cultus amorem & venerationem ipsius sancti loci adfensum praebentes, hanc auctoritatem immunitatis nostrae eidem monasterio fieri iussimus; per quam praecipimus atque jubemus ut memoratum monasterium, cum omnibus rebus & hominibus ad se praesenti tempore justè & legaliter pertinentibus vel aspicientibus, sub immunitatis nostrae defensione modis omnibus consistat, & nullus iudex publicus vel quilibet ex judiciaria potestate in Ecclesiis aut villas vel curtes loca vel agros seu reliquas possessiones memorati monasterii, quas moderno tempore justè & legaliter possidet in quibuslibet pagis vel territoriis infra ditionem imperij nostri, vel quae deinceps in iure ipsius sancti loci voluerit divina pietas augeti, ad causas audiendas, vel freda exigenda, aut mansiones vel paratas faciendas, aut fideiussores tollendos, aut homines ipsius monasterii distringendos, nec ullas redhibitiones aut illicitas occasiones requirendas, nostris futurisque temporibus ingredi audeat, vel ea quae supra memorata sunt penitus exigere praesumat, sed liceat memorato Abbati ejusque successoribus res praedicti monasterii, cum omnibus quae possidet, sicut in praecipito Domini & genito-

An. 838.
Ex veteri
codice Lou-
govardico.